

# Veiligheids- en gezondheidsbeleidsplan



## Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
1 Structuur veiligheids- en gezondheidsbeleidsplan (V&G-plan) .....	5
2 Persoonlijk activiteitenplan (PAP).....	7
3 Grootste fysieke veiligheidsrisico's op de sport BSO .....	8
4 Sociale veiligheid .....	12
5 Algemene veiligheidsrisico's.....	17

6 Gezondheid .....	19
7 Omgaan met kleine risico's .....	20
8 Achterwacht .....	21
9 Beroepskracht-ratio (BKR) .....	22

## Inleiding

Dit Veiligheids- en gezondheidsbeleidsplan (V&G-plan) is geschreven voor sport BSO Keistad.

Sport BSO Keistad, voortaan omschreven als sport BSO, is sinds september 2015 in ontwikkeling om een zo leuk, maar ook veilig klimaat te creëren waar de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Vanaf het begin hebben de pedagogisch medewerkers goed contact met de kinderen en hun ouders-/verzorgers, maar ook met de gemeente. De pedagogisch medewerkers stellen zich zo transparant mogelijk op en staan altijd open voor verbetering. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers ruimschoots op de hoogte wat er allemaal speelt op de sport BSO.

De grootse en belangrijkste taak van de pedagogisch medewerkers is ervoor te waken dat ieder kind met plezier naar de sport BSO komt, met een goed gevoel naar huis gaat en zich bovenal veilig voelt. Door de nieuwe wetgeving is een standaard risico-inventarisatie niet meer van toepassing en wordt er voor ieder geregistreerde kinderopvang een vernieuwd beleid geschreven. Hiervoor heeft de sport BSO in 2020 een pedagogisch coach/beleidsmedewerker aangenomen. Ook coacht deze medewerker het team waardoor de pedagogisch medewerkers zich blijven ontwikkelen.

Sport en spel brengt risico's met zich mee waardoor een ongeluk(je) onvermijdelijk is. Door middel van dit V&G-plan geeft de sport BSO inzicht hoe zij de grootse risico's uit sluiten voor de kinderen. Dit maakt dat de kinderen zich met plezier verder kunnen ontwikkelen en bepaalde risico's beter leren inschatten.

### DE VEILIGHEID WAARBORGT DE SPORT BSO DOOR DE ONDERSTAANDE REDENEN

- Sport BSO Keistad is een kleine sport BSO waardoor het overzicht makkelijk te realiseren is.
- De sport BSO kent alle kinderen en hun ouders-/verzorgers.
- Iedere dag wordt er besproken wat er goed gaat en wat er beter kan.

Er zijn echter altijd risico's die binnen een organisatie kunnen gebeuren. In dit (V&G-plan) kunt u lezen hoe de sport BSO daarmee omgaat.

## **1 Structuur veiligheids- en gezondheidsbeleidsplan (V&G-plan)**

Het doel van dit V&G-plan is de veiligheid en gezondheid van de kinderen zo veel mogelijk te waarborgen. Het uitgangspunt voor het V&G-plan is dat de kinderen worden beschermd tegen grote risico's en leren omgaan met kleine risico's. Dit vereist, voor de pedagogisch medewerkers, inzicht in de mogelijke risico's én dat er een goed veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt gevoerd op de sport BSO. Dit wordt op de volgende manier gedaan:

- Met alle pedagogische medewerkers, nieuwe medewerkers, andere beroepskrachten (klusjesmannen), stagiairs, vrijwilligers (voortaan omschreven als medewerkers) worden de protocollen, handleidingen en beleidsplannen in hun eerste maand besproken. Dit geldt ook voor het pedagogisch beleidsplan en het V&G-plan.
- Elk kwartaal vindt er een werkoverleg plaats waarbij het V&G-plan en pedagogisch beleidsplan wordt geëvalueerd en zo nodig wordt aangepast. Dit is een continu proces van opstellen, implementeren, evalueren en actualiseren. De pedagogisch beleidsmedewerker draagt daarnaast de verantwoordelijkheid om het beleid bij iedere medewerker actueel te houden. Eventuele wijzigingen en vernieuwingen worden in dat overleg en per mail aan de medewerkers gecommuniceerd.
- De pedagogisch beleidsmedewerker draagt de verantwoordelijkheid om op de hoogte te zijn van de vernieuwingen en veranderingen omtrent de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Eventuele vernieuwingen en veranderingen past de pedagogisch beleidsmedewerker aan in de huidige beleidstukken. Dit wordt vervolgens ook op de website van de sport BSO aangepast.

- In dit V&G-plan wordt beschreven hoe de kinderen worden begeleid bij het omgaan met risico's en het leren inschatten van hun eigen kunnen.
- Het pedagogisch beleidsplan en het V&G-plan wordt op de website van de locatie geplaatst. De locatie specifieke uitwerking van dit beleid wordt via de nieuwsbrief aan ouders-/ verzorgers gecommuniceerd. Eventuele vernieuwingen en veranderingen worden ook via deze weg aan de ouders-/verzorgers doorgegeven.

## 2 Persoonlijk activiteitenplan (PAP)

Hieronder is een persoonlijk activiteitenplan (PAP) toegevoegd waarop te vinden is welke protocollen, handleidingen en beleidsplannen de sport BSO hanteert. Daarnaast staat er schematisch weergegeven in welk kwartaal een bepaald agendapunt wordt geëvalueerd. Gezamenlijk wordt er nagegaan of de protocollen, handleidingen en beleidsplannen nog actueel zijn en of er zo nodig aanpassingen moeten worden aangebracht. In alle protocollen, handleidingen en beleidsplannen staan een laatste evaluatiedatum en een volgende evaluatiedatum weergegeven. Op deze wijze worden de risico's zo minimaal mogelijk gehouden.

Voorafgaand aan elke kwartaal wordt er door de pedagogisch beleidsmedewerker, in samenwerking met de eigenaren van de sport BSO, bekeken welke onderwerpen er op de agenda staan. Op dat moment wordt er een nadere planning gemaakt wanneer de onderwerpen in dat kwartaal worden geëvalueerd. Voorafgaand aan de vergadering wordt eenieder verplicht om zich op de gestelde agenda onderwerpen voor te bereiden.

Wat	Periode	Vaste agendapunten
<b>Eerste kwartaal overleg</b>	Januari	<ul style="list-style-type: none"><li>• Protocol Meldcode</li><li>• Ontruimingsplan</li><li>• Hitteprotocol</li><li>• Protocol Brandveiligheid</li><li>• Evaluatie V&amp;G-plan en pedagogisch beleidsplan</li></ul>
<b>Tweede kwartaal overleg</b>	April	<ul style="list-style-type: none"><li>• Protocol Vermist kind</li><li>• Protocol Zelfstandigheidscontract</li><li>• Vlaggensysteem</li><li>• Evaluatie V&amp;G-plan en pedagogisch beleidsplan</li></ul>
<b>Derde kwartaal overleg</b>	Juli	<ul style="list-style-type: none"><li>• Protocol Ongevallen en calamiteiten</li><li>• Protocol Medicijnenverklaring</li><li>• Evaluatie V&amp;G-plan en pedagogisch beleidsplan</li></ul>
<b>Vierde kwartaal overleg</b>	Oktober	<ul style="list-style-type: none"><li>• Protocol Pesten</li><li>• Schema Handhygiëne</li><li>• Evaluatie V&amp;G-plan en pedagogisch beleidsplan</li></ul>

### 3 Grootste fysieke veiligheidsrisico's op de sport BSO

Op de sport BSO zijn er vier plekken waar de kinderen zelfstandig mogen spelen om de veiligheidsrisico's zo minimaal mogelijk te houden. Daarin worden de grootste risico's beschreven.

#### DE VIER ZELFSTANDIGE SPEELPLEKKEN

- De leefruimte
- De sporthal
- Buiten op het grasveld (dit is een openbare plek)
- De gang tussen de sporthal en de leefruimte

#### De leefruimte

*Een kind kan op een tafel klimmen, hiervan afvallen, zich bezeren en eventueel wat breken.*

Dit voorkomt de sport BSO door de kinderen aan de gestelde richtlijnen en afspraken te houden. De regel is: er wordt niet in de vensterbank, op de kasten en de tafels gestaan. Mocht een pedagogisch medewerker dit toch zien, wordt het kind hierop aangesproken.

*Een kind kan vallen, met zijn hoofd tegen de hoek van een tafel stoten en zich hierdoor bezeren.*

Dit voorkomt de sport BSO door de kinderen aan de gestelde richtlijnen en afspraken te houden. Rennen en stoeien wordt buiten gedaan en in de sporthal. In de kantine wordt gelopen en wordt de binnenstem gebruikt (niet geschreeuwd).

Mocht een pedagogisch medewerker toch zien dat een kind te onrustig is, wordt het kind hierop aangesproken.

*Een kind kan zich bezeren aan het keukengerei of vallen tegen een kastdeur.*

Om deze redenen komen kinderen alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker in de keuken en/of achter de bar. Hierbij geldt een maximum van drie kinderen die tegelijk in de keuken of achter de bar mogen komen. Wanneer kinderen in de keuken komen, leren de pedagogisch medewerkers hen wat (on)veilig is. Wat bijvoorbeeld de betekenis is van de rode kleur en de blauwe kleur van de kraan. De kinderen wordt aangeleerd om te allen tijde eerst de warme kraan en dan pas de koude kraan uit te doen.

Daarnaast helpen de kinderen met zaken als de afwas. Er wordt niet gerend of gestoeid. Wanneer dit toch wordt gedaan, wordt het kind direct uit de keuken en/of van de bar weggestuurd. Later wordt het kind hierop aangesproken.

Op de plekken waar alcoholische dranken opgeborgen zitten, zit een slot. De schoonmaakmiddelen staan hoog weggewerkt waardoor kinderen er niet bij kunnen. In de keuken liggen geen materialen die gebruikt kunnen worden als opstapje. Komt het toch voor, wordt er te allen tijde voor gewaakt dat kinderen daardoor niet bij gevaarlijke materialen kunnen komen. Keukengerei en ander



apparatuur dat schade kan brengen aan een kind wordt opgeborgen op een plek waar een kind niet zomaar bij kan. Denk hierbij aan een hoge kast of het naar achteren schuiven bij de muur op de balie.

Snoeren van apparatuur hangt nergens los, maar wordt goed opgerold en/of opgeborgen. Hierdoor krijgt een kind niet de kans om ergens aan te trekken waardoor apparatuur op het kind kan vallen.

Wanneer er wordt gekookt, zijn de stelen van de pannen te allen tijde naar de muur bij de balie gericht. Hierdoor krijgt een kind niet de kans om aan een pan te trekken met alle gevolgen van dien.

In de keuken wordt gekookt. De pedagogisch medewerker zorgt er tot slot voor dat de lades en kasten te allen tijde dicht zitten.

## De sporthal

*Een kind kan zich bezeren aan de materialen die in de berging liggen.*

Dit voorkomt de sport BSO door de kinderen aan de gestelde richtlijnen en afspraken te houden. De regel is: kinderen mogen zonder begeleiding van een pedagogisch medewerker niet in de opbergruimte komen.

Mocht een pedagogisch medewerker toch zien dat een kind zich zonder pedagogisch medewerker in de opbergruimte begeeft, wordt het kind hierop aangesproken.

*Een kind is onder het sporten/spelen gestruikeld en verwondt zich zwaar.*

Na goed overleg zijn de pedagogisch medewerkers van de sport BSO tot de conclusie gekomen dat dit niet te vermijden is. Wel zijn de pedagogisch medewerkers te allen tijde alert om ook de veiligheid te garanderen tijdens het sporten. Zo controleren de pedagogisch medewerkers dagelijks de materialen voordat zij de kinderen hiermee laten spelen. Ook onderhouden de pedagogisch medewerkers de vloeren. Wanneer een vloer te glad is, bestaat de kans dat een kind eerder valt. De sport BSO raadt aan dat kinderen sportkleding meenemen. Wanneer een kind geen sportkleding bij zich heeft, mag het kind de zaal alleen maar betreden op blote voeten. Dit wordt gecommuniceerd met de ouders-/verzorgers van het kind. Hiermee waarborgt de sport BSO, naast een veilige hal, ook de hygiëne. Zie hoofdstuk zes "gezondheid" voor een nadere toelichting over hygiëne. Tot slot is er altijd een pedagogisch medewerker aanwezig om de veiligheid maximaal te waarborgen.

Bij sporten waarbij gymtoestellen worden ingezet, is er te allen tijde een gediplomeerd pedagogisch medewerker aanwezig die bevoegd is om zelfstandig sportles te mogen geven. Deze pedagogisch medewerker is op de hoogte van de gevaren van de gymtoestellen. De sportlessen worden op professionele wijze voorbereid waardoor de veiligheid zoveel mogelijk wordt gewaarborgd. Zo maakt de medewerker gebruik van dikke matten die om de gymtoestellen heen staan. Een val kan zo worden gebroken. Daarnaast staat de medewerker bij de gymtoestellen waarbij een verhoogd risico aanwezig is voor ernstig letsel. Te allen tijde worden met de kinderen afspraken gemaakt voor het

gebruik van de gymtoestellen. Wanneer een kind laat zien dat hij/zij een gymtoestel beheerst, wordt hij/zij meer losgelaten.

### Buiten op het grasveld (dit is een openbare plek)

*Naast het grasveld is een parkeerplaats. De kans dat een kind daar een ongeluk krijgt is aanwezig.*

Dit voorkomt de sport BSO door de kinderen aan de gestelde richtlijnen en afspraken te houden. De regel is: kinderen mogen buiten op het grasveld en voor de sport BSO spelen en niet verder dan dat. De kinderen moeten te allen tijde dan ook in het zicht blijven. Wanneer er kinderen zonder zelfstandigheidscontract buiten zonder zijn, is er te allen tijde een pedagogisch medewerker aanwezig.<sup>1</sup> Mocht een pedagogisch medewerker toch zien dat een kind zich op de parkeerplaats begeeft, wordt het kind hierop aangesproken.

*Op het grasveld staan bomen waarin kinderen kunnen inklimmen en vervolgens uit kunnen vallen.*

De bomen zijn zo bewerkt dat er geen takken onderin zijn. Dit met als reden zodat het moeilijk wordt om een boom in te klimmen. Dit is namelijk niet de bedoeling. Mocht een pedagogisch medewerker toch zien dat een kind in een boom probeert te klimmen, wordt het kind hierop aangesproken. Wanneer er kinderen zonder zelfstandigheidscontract buiten zonder zijn, is er te allen tijde een pedagogisch medewerker aanwezig.

*Een kind kan in het water vallen en verdrinken.*

Hierbij hanteert de sport BSO ook de gestelde richtlijnen en afspraken. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat deze regels worden nageleefd. De regel is: kinderen mogen buiten op het grasveld en voor de sport BSO spelen. Niet verder dan dat en altijd in het zicht. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat kinderen zich aan deze regels houden. Mocht een pedagogisch medewerker toch zien dat een kind in de buurt bij het water is, wordt het kind hierop aangesproken.

Wanneer er kinderen zonder zelfstandigheidscontract buiten zijn, is er te allen tijde een pedagogisch medewerker aanwezig.

Verder beschikt de sport BSO over een protocol Vermist kind. Deze is uitgeprint in de GGD-map en makkelijk te vinden op de laptop. Nieuwe pedagogisch medewerkers worden te allen tijde over dit protocol geïnstrueerd.

### De gang tussen de sporthal en de leefruimte

*Een kind kan een tassenrek op klimmen, er vanaf vallen en zich verwonden.*

---

<sup>1</sup> Voor nadere informatie over het zelfstandigheidscontract: "pedagogisch beleidsplan sport BSO Keistad".

Dit voorkomt de sport BSO door de kinderen aan de gestelde richtlijnen en afspraken te houden. De regel is: er wordt niet in de vensterbank, op de kasten en de tafels gestaan. Mocht een pedagogisch medewerker dit toch zien, wordt het kind hierop aangesproken.

*Een kind kan van de trap af vallen.*

Dit voorkomt de sport BSO door de kinderen aan de gestelde richtlijnen en afspraken te houden. Rennen en stoeien wordt buiten gedaan en in de sporthal. In de kantine wordt gelopen en wordt de binnenstem gebruikt (niet geschreeuwd).

Mocht een pedagogisch medewerker toch zien dat een kind te onrustig is, wordt het kind hierop aangesproken.

Een misstap op een trap is echter snel gemaakt en onvermijdbaar. Daarom is continu oplettendheid van de pedagogisch medewerkers een pré. De sport BSO streeft ernaar om de risico's zo klein mogelijk te houden. Zoals eerder beschreven zijn ongelukken onvermijdbaar. Door zo adequaat mogelijk te reageren op een ongeluk zijn alle pedagogisch medewerkers gediplomeerd met een EHBO aan kinderen cursus en BHV-diploma.

Bij grote ongelukken wordt het alarmnummer 112 gebeld of gaat een pedagogisch medewerker samen met het kind naar de eerste hulp.

De ouders-/verzorgers van het desbetreffende kind worden dan direct geïnformeerd.

## 4 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid heeft de sport BSO de onderstaande risico's gedefinieerd als grote veiligheidsrisico's.

### GROTE VEILIGHEIDSRISICO'S

- Grensoverschrijdend gedrag van een volwassene
- Grensoverschrijdend gedrag van een kind
- Kindermishandeling
- Vermist kind

#### Grensoverschrijdend gedrag van een volwassene

Alle pedagogisch medewerkers en stagiaires hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), verder hanteert de sport BSO het vier-ogenprincipe.<sup>2</sup> Omdat Sport BSO Keistad een kleine BSO is, zijn korte lijnen met alle ouders-/verzorgers en kinderen makkelijk te realiseren. De pedagogisch medewerkers bespreken iedere dag de ontwikkelingen op de sport BSO van de kinderen met hun ouders-/verzorgers.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In dit V&G-plan is daarom beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zoveel mogelijk kan worden beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door: pedagogische medewerkers, nieuwe medewerkers, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke en psychische grensoverschrijdingen.

De sport BSO hanteert de nieuwste meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze is uitgebracht door de Rijksoverheid. Bij verdenkingen van kindermishandeling vindt er te allen tijde in eerste instantie een overleg plaats met de pedagogisch medewerkers. Na aanleiding van dit overleg wordt er contact opgenomen met Veilig Thuis.

In het geval van contact opnemen met Veilig thuis worden de stappen van de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling genomen. Alle genomen stappen en gebeurtenissen worden teruggekoppeld naar de pedagogisch medewerkers.

De onderstaande maatregelen zijn onder andere genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

- Zoals eerder beschreven hanteert de sport BSO het vier-ogenprincipe. Dit houdt in dat een pedagogisch medewerker nooit alleen is met een kind op de sport BSO.

---

<sup>2</sup> Voor nadere informatie over het vier-ogenprincipe: <https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl/vraag-en-antwoord/wat-houdt-het-vierogenprincipe-in/>

- Alle beroepskrachten en stagiairs dienen in het bezit te zijn van een VOG voordat zij daadwerkelijk aan het werk mogen binnen de sport BSO.
- Op de sport BSO wordt de achterwachtregeling gehanteerd. Later wordt hier nader op ingegaan.
- De sport BSO hanteert de nieuwste meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.<sup>3</sup> Deze is uitgebracht door de Rijksoverheid.
- De sport BSO hanteert het Vlaggensysteem wat kan worden ingezet om seksueel gedrag te duiden.

### Grensoverschrijdend gedrag van een kind

- Op de sport BSO heerst een veilig klimaat waar op professionele wijze wordt gekeken naar gedragssignalen van de kinderen. De pedagogisch medewerkers creëren een veilige sfeer door aan ouders-/verzorgers en kinderen kenbaar te maken dat alles mag worden besproken.
- Op de sport BSO worden omgangsregels gehanteerd. Deze omgangsregels staan hieronder bij het onderwerp “richtlijnen en afspraken voor het gedrag” nader uitgewerkt. Alle pedagogisch medewerkers hanteren de omgangsregels en spreken de kinderen aan die zich hier niet aan houden.

### Richtlijnen en afspraken voor het gedrag van het kind

- Kinderen plagen en/of pesten elkaar niet. Er wordt dan ook op een aardige, respectvolle manier met en over elkaar gepraat. Daarnaast wordt de grens van een ander gerespecteerd. Er wordt te allen tijde aan de ander gevraagd of hij/zij een bepaalde gedraging prettig vindt.
- Bij pesten hanteert de sport BSO het protocol Pesten. Ook dit protocol is uitgeprint in de map Veiligheid en Gezondheid en is opgeslagen in de werkklaptop. Nieuwe pedagogisch medewerkers worden te allen tijde over dit stappenplan geïnstrueerd.
- Kinderen luisteren naar elkaar.
- Wanneer een kind moet ophouden, zegt het kind met duidelijke stem: “STOP, HOU OP DIT WIL IK NIET”. Wanneer er niet wordt geluisterd, gaat het kind naar een pedagogisch medewerker.
- Iedereen is zijn eigen baas.
- Doe een ander kind geen pijn.
- Kinderen geven elkaar niet de schuld. Bij het nabespreken van een conflict wordt er alleen benoemd wat een kind zelf heeft gedaan.
- Ieder kind is verantwoordelijk voor zijn eigen rommel. Dit wordt dan ook door het desbetreffende kind opgeruimd. Daarnaast ruimen alle kinderen één of twee keer per dag de gezamenlijke ruimte op.

---

<sup>3</sup> Voor nadere informatie over de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

- Kinderen spelen en delen samen.
- Rennen en stoeien wordt buiten gedaan en in de sporthal. In de kantine wordt gelopen en wordt de binnenstem gebruikt (niet geschreeuwd).

De sport BSO begrijpt dat verliefdheid in het leven van kinderen en pubers vaak een behoorlijk grote rol speelt. Soms zijn deze verliefde gevoelens zelfs behoorlijk serieus en krijgt een kind/puber verkering. De sport BSO vindt het belangrijk dat er met een kind/puber een gesprek kan worden aangegaan over dit soort onderwerpen.

Er is veel behoefte aan duidelijke criteria om seksueel gedrag van kinderen en pubers te kunnen duiden. Dit geldt ook voor de sport BSO. Daarom heeft de sport BSO ervoor gekozen om het Sensoa Vlaggensysteem aan te schaffen. Deze interventie biedt de pedagogisch medewerkers een kader om seksueel gedrag van kinderen/pubers te duiden, met elkaar en het kind/puber te bespreken en vervolgens te weten hoe te handelen.

Het Vlaggensysteem stimuleert gezond seksueel gedrag en draagt bij aan het voorkómen en terugdringen van seksueel grensoverschrijdend gedrag onder kinderen en pubers. Het biedt de sport BSO handvatten om seksueel gedrag adequaat te beoordelen, het bespreekbaar te maken en om gepast te reageren.

Zo werkt het Vlaggensysteem

#### **6 gedragscriteria**

De zes criteria van het Vlaggensysteem helpt de sport BSO seksueel gedrag te duiden: is het gedrag gezond of grensoverschrijdend?

De criteria zijn: toestemming (1), vrijwilligheid (2), gelijkwaardigheid (3), leeftijds- of ontwikkelingsadequaat (4), contextadequaat (5) en zelfrespect (6).

#### **4 beoordelingsvlaggen**

Vervolgens beoordelen de pedagogisch medewerkers het seksuele gedrag van kinderen en jongeren in een van de vier categorieën: groen is aanvaardbaar seksueel gedrag, geel is licht seksueel grensoverschrijdend gedrag, rood is ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag en zwart is zwaar grensoverschrijdend gedrag.

#### **Op maat reageren**

Hoe er wordt gereageerd op seksueel gedrag van kinderen en jongeren is erg belangrijk. Ze leiden er enorm veel uit af. Met het Vlaggensysteem worden de pedagogisch medewerkers geleerd pedagogisch te reageren, maar zonder te veroordelen. Met specifieke aandacht voor kinderen en jongeren met een beperking en andere culturele achtergrond.

De pedagogisch medewerkers observeren het gedrag van de kinderen. Daarnaast wordt er met de kinderen gepraat, gespeeld en gesport. Wanneer er plotselinge veranderingen zijn in het gedrag, wordt er extra op onderstaande signalen van het desbetreffende kind gelet.

- Slaapproblemen, wanneer het kind plotseling meerdere dagen aaneengesloten vermoeid is.
- Verlies van eetlust, eetproblemen, voortdurend buikpijn hebben zonder verklaarbare reden.
- Plotselinge wisselingen in de stemming van het kind: ongelukkig zijn, boos zijn of plotseling teruggetrokken gedrag.
- Vrees voor bepaalde mensen of plekken, bijvoorbeeld: het kind wil niet alleen gelaten worden met een vriend(in) en/of volwassene.
- Een ouder kind dat zich gedraagt zoals een jong kind. Bijvoorbeeld weer bedplassen, duimzuigen of heel eenkennig worden.
- Weigeren om over een geheimpje te praten dat het kind met een andere volwassene heeft.
- Praten over een nieuwe, oudere vriend en daar vaak over de vloer komen.
- Plotseling veel zakgeld hebben.
- Seksueel gedrag vertonen dat niet bij de leeftijd past.

Vervolgens wordt er met het team overleg gepleegd over de gedragsveranderingen en hoe hierop in te spelen. Zo kan het Vlaggensysteem worden ingezet. Daarnaast vindt er een overleg plaats met de eigenaren van de sport BSO en de ouders-/verzorgers van het desbetreffende kind. A.d.h.v. het teamoverleg, uitkomst van het Vlaggensysteem en het gesprek met de ouders-/verzorgers van het desbetreffende kind, wordt er besloten of er contact moet worden opgenomen met Veilig Thuis. In samenwerking met Veilig Thuis wordt er bekeken of er met de basisschool van het desbetreffende kind contact moet worden opgenomen. De genomen stappen en gebeurtenissen worden teruggekoppeld aan de pedagogisch medewerkers en stagiaires.

## Kindermishandeling

Zoals hierboven beschreven hanteert de sport BSO de Meldcode Huishoudelijk geweld en Kindermishandeling. Deze is uitgeprint en in ligt klaar in de map Veiligheid en Gezondheid. Ook staat dit document opgeslagen in de werkmap en kan makkelijk gevonden worden. Nieuwe pedagogisch medewerkers worden te allen tijde over dit stappenplan geïnstrueerd.

Zoals eerder beschreven observeren pedagogisch medewerkers het gedrag van de kinderen. Bij verdenkingen van kindermishandeling vindt er te allen tijde in eerste instantie een overleg plaats met het team en de ouders-/verzorgers van het desbetreffende kind.

Daarnaast wordt er met de kinderen gepraat, gespeeld en gesport. Wanneer er signalen zijn van lichamelijke mishandeling, wordt er extra op onderstaande signalen van het desbetreffende kind gelet.

- Blauwe plekken, veel, vaak, op vreemde plaatsen
- Fracturen, meer dan twee keer per jaar
- Snij-krab-en bijtonden.
- Veel littekens
- Veel school- of kinderopvangverzuim wegens "ziekte"
- Afwijkende groei-of gewichtscurve
- Angst of schrikreacties bij onverwacht lichamenlijk contact
- Kind komt steeds bij andere artsen/ziekenhuizen

A.d.h.v. het gesprek wordt er door het team besloten of er contact moet worden opgenomen met Veilig Thuis. In dat geval worden de stappen van de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling genomen. In samenwerking met Veilig Thuis wordt er bekeken of er met de basisschool van het desbetreffende kind contact moet worden opgenomen. De genomen stappen en gebeurtenissen worden teruggekoppeld aan de pedagogisch medewerkers en stagiaires.

## Vermist kind

Hier hanteert de sport BSO het protocol Vermist kind. Ook dit protocol is uitgeprint in de map Veiligheid en Gezondheid en is opgeslagen in de werkklaptop. Nieuwe pedagogisch medewerkers worden te allen tijde over dit stappenplan geïnstrueerd.



## 5 Algemene veiligheidsrisico's

Ten aanzien van algemene veiligheidsrisico's wordt beschreven hoe de sport BSO daarop inspeelt door protocollen, handleidingen en beleidsplannen na te leven. Deze actiepunten staan ook beschreven in het "pedagogisch beleidsplan" van de sport BSO.

- De sport BSO heeft een ontruimingsplan. Per kwartaal wordt het ontruimingsplan geoefend. Daarnaast wordt er door de pedagogische beleidsmedewerker in samenwerking met de eigenaren nagegaan of het ontruimingsplan nog actueel is.
- Door zo adequaat mogelijk te reageren op een ongeluk zijn alle pedagogisch medewerkers gediplomeerd met een EHBO aan kinderen cursus en BHV-diploma.
- Voordat de dag begint, worden alle ruimtes gecontroleerd op veiligheid.
- Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie rondom de (brand)veiligheid in en om de gebouwen van de sport BSO gemaakt. Aansluitend wordt een plan van aanpak gemaakt om onveilige situaties weer veilig te maken. Een nadere omschrijving kunt u terugvinden in het protocol brandveiligheid.
- De sport BSO is verplicht om de hitte in en buiten het pand in kaart te brengen en eventuele maatregelen te nemen. Hoe warm (hoeveel graden) mag het op een kinderopvanglocatie zijn? De norm is (in de zomer) maximaal 27 graden in de groepsruimten. Het risico tijdens hitte bij jonge kinderen wordt vooral bepaald door het gedrag van verzorgers. Het is aan hen om ervoor te zorgen dat kinderen niet te warm gekleed zijn, niet verbranden, meer drinken en rustiger aan doen. Welke concrete acties de sport BSO daarvoor moet nemen, wordt opgenomen in het hitteprotocol.
- Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien zij geen gevaar. Hoe ouder kinderen worden, hoe beter zij leren wat wel en wat niet mag en wat wel en niet gevaarlijk is. Naast door kinderen veroorzaakte ongevallen en calamiteiten zijn er ongevallen en calamiteiten die ontstaan door onveilig handelen van een volwassene (verkeerd toedienen van medicijnen, onvoldoende toezicht houden of een incident in de omgeving, denk bijvoorbeeld aan brand, of het vrijkomen van giftige dampen. Niet alle veiligheidsrisico's kunnen worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden gereduceerd zodat de kans op ernstig letsel voorkomen kan worden. Doel van het protocol Ongevallen en calamiteiten en bijbehorende werkinstructie is om ervoor te zorgen dat medewerkers weten wat zij moeten doen als een ongeval of calamiteit zich voordoet en dat de wijze waarop wij ongevallen en calamiteiten registreren bekend is.
- Wanneer een kind medicatie toegediend moet krijgen op de sport BSO, moet er altijd een medicijnen verklaring zijn ingevuld door de ouders-/verzorgers en op verklaring van de dokter. Wanneer er een bepaalde handeling voor nodig is, legt de pedagogisch medewerker hier een cursus voor af of krijgt hiervoor informatie van de dokter. Eerder mag de pedagogisch medewerker het kind niet assisteren met het verstrekken van de medicatie. Wanneer een cursus of uitleg niet mogelijk is, schakelt de sport BSO een organisatie als Thuiszorg in. Zij helpen het kind dan met het verstrekken van de medicatie.



## 6 Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid heeft de sport BSO de onderstaande risico's gedefinieerd als grote gezondheidsrisico's. In deze gevallen wordt er binnen één werkdag een melding gedaan bij de GGD (artikel 26, meldingen instellingen). Nieuwe pedagogisch medewerkers worden te allen tijde over de gezondheidsrisico's en handelingen geïnstrueerd.

### GEZONDHEIDSRISICO'S

- Diarree en braken (als meer dan een derde deel van een groep in één week klachten heeft).
- Geelzucht (bij één geval).
- Huiduitslag (vlekjes bij twee of meer gevallen binnen twee weken in eenzelfde groep).
- Schurft (bij drie gevallen in eenzelfde groep).
- Longontsteking of hersenvliesontsteking (bij meerdere gevallen in een kort tijdbestek).
- Coronavirus

Naast de grote gezondheidsrisico's zijn de onderstaande ziektes gedefinieerd als regelmatig voorkomende besmettelijke infectieziekten.

### BESMETTELIJKE INFECTIEZIEKTEN

- Waterpokken
- Krentenbaard
- Hoofdluis
- Ontstoken ogen

Om gezondheidsrisico's te beperken zijn, naast een schone leefomgeving, een goede persoonlijke hygiëne en bewust hygiënisch gedrag noodzakelijk. Met de kinderen en hun ouders-/verzorgers worden zaken besproken waarbij kinderen een eigen bijdrage kunnen leveren. Hierdoor wordt het risico op ziekten geminimaliseerd. Denk hierbij aan het wassen van de handen na een toiletbezoek of niezen en/of hoesten in de elleboog. De sport BSO hanteert hierbij het schema Handhygiëne. Dit schema wordt ook gesteund door het RIVM. Dit schema is uitgeprint in de GGD-map en makkelijk te vinden op de laptop. Nieuwe pedagogisch medewerkers worden te allen tijde over dit schema geïnstrueerd. In de toiletruimten is een schema Handhygiëne opgehangen ter geheugensteun.

Voorafgaand aan een activiteit of spel worden afspraken regelmatig met de kinderen besproken. Dit gebeurt ook bij een toiletbezoek, wanneer een kind of pedagogisch medewerker verkouden is of als er een besmettelijke ziekte heerst.

## 7 Omgaan met kleine risico's

De sport BSO streeft ernaar om kinderen een zo veilig, gezond en vooral leuk mogelijke opvang te bieden. De sport BSO waakt er dan ook voor om ongelukken of ziekten, als gevolg van een onhygiënische of onveilige omgeving, te voorkomen zonder te vervallen in over bescherming. Daarom is de sport BSO gericht op preventief handelen om zo onaanvaardbare risico's te minimaliseren.

### ENKELE PREVENTIE EISEN

- Kapot speelgoed of ander materiaal wordt weggegooid. Zoals eerder beschreven, controleren de pedagogisch medewerkers dagelijks de materialen voordat zij de kinderen hiermee laten spelen.
- Wanneer er gebruikte verkleedkleden of ander gebruikt spelmateriaal binnenkomt, wordt dit gecontroleerd op veiligheid voor gebruik.

De sport BSO is van mening dat een kind hoort op te groeien met kleine risico's. Kinderen horen te vallen en weer op te staan, een keer ziek te worden of een schaafplek op te lopen. Zo leren kinderen hun eigenlijke mogelijkheden te ontdekken. Net als dat zij leren om hun angst te overwinnen na een valpartij. Om het onder goede begeleiding nog eens te proberen.

Veel ouders-/verzorgers hebben de neiging hun kind te beschermen en boven alles veilig te houden. Iets wat te verklaren is. Het is echter net zo belangrijk om de kinderen de ruimte te geven om risico's te nemen. Zolang kinderen dingen kunnen uitproberen in een veilige omgeving zal het risico nooit te groot worden.

## **8 Achterwacht**

Op de sport BSO wordt er gebruik gemaakt van de drie-uursregeling. Hier wordt alleen in de ochtend gebruik van gemaakt. Van 7:30 tot 9:00 uur en van 9:00 tot 10:30 uur. Op deze tijden kan het voorkomen dat er één pedagogisch medewerker aanwezig is. Wel is er altijd een andere pedagogisch medewerker beschikbaar die in geval van nood kan bijspringen. Dit wordt ook wel omschreven als achterwacht. De achterwacht zijn in principe altijd de eigenaren van de sport BSO. Wanneer dit bij uitzondering niet het geval is, wordt er gecommuniceerd wie deze taak op zich neemt.

## 9 Beroepskracht-ratio (BKR)

Vanaf één januari 2019 zijn er nieuwe regels met betrekking tot de Beroepskracht-ratio (BKR). De sport BSO wijkt in zoverre van de nieuwe regels af door het maximum van tien kinderen per basisgroep aan te houden. Hiervoor is gekozen omdat de leeftijden per dag kunnen variëren. Zo kan het mogelijk zijn dat een kind van vier jaar in de groep zit met een kind van zeven jaar. Per groep is er dan één pedagogisch medewerker aanwezig.

Er bestaat de mogelijkheid dat kinderen een dag extra komen of dat een kind een vriendje of vriendinnetje meeneemt naar de sport BSO. Ook bestaat er de mogelijkheid dat een kind een proefmiddag komt meedraaien. Wanneer er op dat moment het maximum van tien kinderen wordt overschreden, worden er twee basisgroepen gemaakt en komt er dus een extra pedagogisch medewerker bij.